

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO – 4110-04-01/2013

R/13/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednolicony

zgodnie z uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej
w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 9 stycznia 2014 r. (znak: KPK-415-71/2013)

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	R/13/004 Zarządzanie nieruchomościami Skarbu Państwa przez Muzeum Historyczne m.st. Warszawy w latach 2010-2013.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontroler	Małgorzata Orłowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85782 z dnia 7.08.2013r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Muzeum Historyczne Miasta Stołecznego Warszawy, Rynek Starego Miasta 28-42, (00-272 Warszawa), zwane również „Muzeum” lub „MHW”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewa Nekanda – Trepka Dyrektor Muzeum. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ sposób zarządzania przez Muzeum nieruchomościami oraz pozytywnie prowadzoną działalność wystawienniczą

Negatywną ocenę uzasadniają nieprawidłowości dotyczące zarządzania Pałacym przy ul. Srebrnej 12 w Warszawie oraz 11 kamieniczkami przy Rynku Starego Miasta 28-42. Łączna powierzchnia użytkowa tych nieruchomości wynosiła 8.274,8 m², co stanowiło 63,5% w stosunku do całości pomieszczeń użytkowanych przez Muzeum w badanym okresie. Wartość nieruchomości wynosiła łącznie 74.654 tys. zł, z czego 66.169 tys. zł to wartość kamieniczek przy Rynku Starego Miasta, a 8.484 tys. zł wartość Pałacyku przy ul. Srebrnej 12.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały w szczególności na niezłożeniu przez Muzeum do Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy wniosku w celu stwierdzenia prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz własności budynku o nazwie Pałac Sikorskiego, znajdującego się przy ul. Srebrnej 12 w Warszawie, w którym działalność prowadzi Oddział Muzeum Historycznego - Muzeum Woli.

Na sformułowanie przez NIK negatywnej oceny wpływ miał również fakt, że do czasu wszczęcia niniejszej kontroli nie usunięto wszystkich nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego, antywłamaniowego, nieruchomości oraz właściwego przechowywania zbiorów stwierdzonych w listopadzie 2012 r. podczas kontroli przeprowadzonej przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Odnowy Zabytków (NIMOZ).

Negatywną ocenę uzasadniają także opieszale podjęte, dopiero w 2012 r.², działania w zakresie wyceny i ujęcia w ewidencji majątku trwałego Muzeum, tj. wieczystego użytkowania gruntów i wartości budynków znajdujących się przy Rynku Starego Miasta w Warszawie. Nieprawidłowość powyższa skutkowałą: brakiem

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² NIK w powyższej sprawie sformułowała wniosek w 2007 r.,

wiedzy Muzeum o wartości użytkowanych nieruchomości oraz nierzetelnością ksiąg rachunkowych Muzeum, co stanowiło naruszenie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie oceniła wprowadzenie do ksiąg (na koniec 2012 r.) wartości 11 kamienic przy Rynku według cen z 31 grudnia 2012 r., a nie z dnia nabycia (otrzymania), co stanowiło naruszenie art. 28 ust. 1 pkt. 1 cytowanej ustawy oraz niegospodarne wydatkowanie środków publicznych na sporządzenie wyceny nieruchomości bez dokładnego określenia zakresu umowy.

Przy formułowaniu negatywnej oceny wzięto również pod uwagę sposób tworzenia w Muzeum stanowisk pracy, z naruszeniem rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 3 października 2012 r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury⁴.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie natomiast oceniła prowadzenie przez Muzeum działalności wystawienniczej. W badanym okresie Muzeum zorganizowało osiem wystaw stałych oraz 99 czasowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Władanie, dysponowanie i efektywność wykorzystania przez Muzeum użytkowanych nieruchomości

Opis stanu
faktycznego

Muzeum Historyczne m.st. Warszawy jest samorządową instytucją kultury prowadzącą działalność kulturalną, naukową edukacyjną i wydawniczą, której celem jest trwała ochrona dóbr kultury oraz ich gromadzenie i przechowywanie w zakresie historii, sztuki, archeologii oraz kultury materialnej Warszawy i Mazowsza.

Muzeum zostało powołane na podstawie Uchwały Prezydium Zarządu Miejskiego z dnia 18 marca 1948 r, w dniu 1 stycznia 1999 r. z mocy prawa zostało przejęte przez Powiat Warszawski. Od roku 2001 organizatorem Muzeum jest Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy. Jednostka jest wpisana do rejestru instytucji kultury Miasta Stołecznego Warszawy pod Nr RIK/8/2000/SPK. Muzeum posiada osobowość prawną.

(Dowód: akta kontroli: 18)

Według stanu na 30 czerwca 2013 r. w użytkowaniu Muzeum były grunty i budowle o łącznej powierzchni 20.494,68 m², z czego powierzchnia użytkowa Muzeum wynosi 13 033,49 m² (63,7%), pozostała część to grunty: działki przy Rynku Starego Miasta, przy ul Srebrnej 12 oraz las w Palmirach.

(Dowód: akta kontroli str. 491)

Muzeum (wraz z oddziałami) użytkuje łącznie 16 nieruchomości o powierzchni użytkowej 13.033,49 m², o różnym statusie władania nimi.

- jedną nieruchomość znajdującą się przy Runku Starego Miasta nr 28-42 o powierzchni 7.164,84m², złożoną z 11 kamienic (co stanowi 55% powierzchni użytkowanej) Muzeum użytkuje ją na podstawie prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynku, wartość nieruchomości wyceniona na dzień 31 grudnia wynosiła 66.170 tys. zł,

³ Dz. U z 2013, poz. 330, ze zm.,

⁴ Dz. U. 2012, poz.1105,

z czego 22.417 tys. zł. to wartość gruntu a 43.753 tys. zł. wartość budynków,

- jedną nieruchomość Pałacyk Sikorskiego położony przy ul. Srebrnej 12, (o powierzchni użytkowej 1.110 m² 8,5% całości) zbudowany na działce o powierzchni 2.937 m² Muzeum uważało swoją za własność, natomiast stan prawny rzeczonoj nieruchomości był wyjaśniany został dopiero w trakcie czynności kontrolnych, wartość nieruchomości wyceniona na dzień 31 grudnia wynosiła 8.484 tys. zł, z czego 7.266 tys. zł. to wartość gruntu a 1.218 tys. zł. wartość budynku,
- dwie nieruchomości w Palmirach na Muzeum Miejsce Pamięci – łącznie o powierzchni 1145 m², tj. 8,8% przekazał Starosta Nowodworski na podstawie umowy użyczenia.
- 12 nieruchomości o powierzchni użytkowej 3.613,65m² (27,7%) Muzeum – użytkuje na podstawie umów najmu zawartych z różnymi podmiotami. W wynajętych obiektach znajdują się: Muzeum Drukarstwa (dwa obiekty), Muzeum Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego (dwa obiekty), Muzeum Farmacji (trzy obiekty), Muzeum Pragi (dwa obiekty), Centrum Interpretacji Zabytku, Barbakan, obiekt przy ul. Dzielnej 7 przeznaczony na magazyny, pracownie konserwatorskie mebli i zaplecze techniczne oraz magazyny w Pruszkowie. Żadna z nieruchomości użytkowanych przez Muzeum na podstawie umów najmu nie posiadała wyceny

(Dowód: akta kontroli: 239-242, 243-274, 286-292, 499)

Struktura organizacyjna Muzeum obejmowała Centralę znajdującą się przy Rynku Starego Miasta nr 28-42 z jej głównymi zbiorami. Muzeum oraz siedem oddziałów zlokalizowanych w różnych dzielnicach z własnymi kolekcjami i wyodrębnionymi zadaniami.

(Dowód: akta kontroli: 451-459)

Oddziały Muzeum to zarówno placówki związane z dziejami Warszawy, w tym jej dzielnic (Muzeum Warszawskiej Pragi, Muzeum Woli czy Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry), jak również poświęcone szczególnego rodzaju zbiorom (Ordynariat Polowy Wojska Polskiego) czy kolekcjom (drukarstwo, farmaceutyka), zachowanym archiwom związanym z wybitnymi postaciami (Ośrodek Dokumentacji i Badań nad postacią Janusza Korczaka (Korczakianum).

Prowadzenie działalności statutowej, tj. sale wystawowe, magazyny zbiorów, pracownie konserwatorskie zajmowały 8.879,9 m² (68% powierzchni użytkowej). Pomieszczenia biurowe i administracyjna, pokoje gościnne, sklep muzealny, świetlik oraz lapidarium zajmowały łącznie 4.153,62m² (32%).

Oddziały przedstawiają ważne elementy dziejów Warszawy, jednakże ich związek merytoryczny z zasobem Centrali jest bardzo zróżnicowany. Oddziały o podobnym charakterze dotyczące dzielnic to muzea: Warszawskiej Pragi i Woli. Placówki obejmujące zbiory jednej dziedziny to: Muzeum Drukarstwa Warszawskiego, Muzeum Farmacji, Ośrodek Dokumentacji i Badań Korczakianum.

Odrębny aspekt dziejów miasta prezentują dwa oddziały powierzone Muzeum w latach 2010-2011: Miejsce Pamięci Palmiry (muzeum o charakterze martyrologicznym) i Muzeum Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego gromadzące pamiątki i dokumenty związane z udziałem kościoła w walkach o wolność. Do nurtu martyrologicznego należy również Ośrodek Dokumentacji i Badań Korczakianum, gromadzący i publikujący spuściznę po Januszu Korczaku.

Zasobem materialnym i ekspozycją w pełni wykorzystywaną dysponują cztery oddziały: Muzeum Farmacji, Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry, Muzeum Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego, Muzeum Woli.

(Dowód: akta kontroli str. 491)

W badanym okresie Muzeum nie sprzedawało aktywów powyżej 50.000 euro.

.(Dowód: akta kontroli: 8-17, 22-40)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Muzeum nie wystąpiło do Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy i nie uzyskało prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz własności budynku o nazwie Pałac Sikorskiego, znajdującego się przy ul. Srebrnej 12 w Warszawie, w którym znajduje się Oddział Muzeum Historycznego - Muzeum Woli. Stosownie do treści art. 202 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁵ państwowe instytucje kultury, które na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁶ (zwanej dalej „ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”) uzyskały osobowość prawną, nabywają z mocy prawa, z dniem wpisu do rejestru instytucji kultury, użytkowanie wieczyste gruntów, którymi zarządzały w dniu 5 grudnia 1990 r. oraz własność położonych na nich budynków, innych urządzeń i lokali, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy nadal zarządzały tymi gruntami.

Muzeum Historyczne Miasta Stołecznego Warszawy spełniało wszystkie wymagane przepisami warunki żeby ubiegać się o uzyskanie prawa do wieczystego użytkowania gruntów i własności budynku przy ul. Srebrnej 12.

(akta kontroli: dowód: 243-273)

Nabycie prawa użytkowania wieczystego gruntu i prawa własności budynków, innych urządzeń i lokali stosownie do art. 200 ust. 1 pkt. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stwierdza w drodze decyzji wojewoda w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub wójt, burmistrz albo prezydent miasta - w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność gminy.

Składająca zeznania w charakterze świadka była dyrektor Muzeum Joanna Bojarska-Syrek podała, że Muzeum nie złożyło wniosku do Prezydenta Miasta w sprawie stwierdzenia własności budynku przy ul. Srebrnej 12 przez przeoczenie. Według świadka prawo Muzeum do użytkowania terenu na Woli było bezsporne. Muzeum wystąpiło do Urzędu Geodezji i Kartografii o wykonanie obrysu geodezyjnego działki przy ul. Srebrnej 12.

(akta kontroli: dowód: 584)

W Księdze wieczystej dla działki przy ul. Srebrnej 12 w dniu 12 września 2013 r. dokonano zmiany polegającej na wpisaniu, jako właściciela Miasto Stołeczne Warszawa, a gospodarującym zasobem był Prezydent Miasta.

(akta kontroli: dowód: 574-583)

⁵ Dz. U. z 2010 Nr 102, poz. 651 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 406,

- 2) Jako działanie niegospodarne NIK ocenia wydatkowanie środków publicznych na zlecenie wykonania wyceny gruntów i nieruchomości Muzeum. W umowie z dnia 27 września 2012 r. (nr MHW-UM.40.295.2012) zawartej przez byłą Dyrektorkę Muzeum Joannę Bojarską-Syrek z Ośrodkiem Doradztwa Inwestycyjnego „Meritum” s.c. Kancelarią Rzeczoznawców, dotyczącej wyceny nieruchomości stanowiących własność MHW⁷, wskazano, że celem umowy jest aktualizacja wartości nieruchomości i ujawnienie w księgach rachunkowych Muzeum. Nie wskazano natomiast, że wartość omawianych nieruchomości powinna zostać wyceniona na dzień ich faktycznego nabycia przez Muzeum, tj. na 1 czerwca 1992 r. w przypadku Kamienic znajdujących się przy Rynku Starego Miasta, do czego zobowiązywał przepis art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Wprowadzenie do ksiąg rachunkowych nieruchomości o wartości z dnia wyceny zostało zakwestionowane przez biegłych rewidentów,

(Dowód: akta kontroli str. 218-227, 280-306)

Składająca zeznania w charakterze świadka była dyrektorka Muzeum Joanna Bojarska-Syrek podała, że „umowę przygotowywał radca prawny, który twierdził, że taki powinien być jej zakres”. Ponieważ umowa była sygnowana również przez główną księgową, Joanna Bojarska-Syrek zeznała: „uwierzyłam, że wystarczyło wpisać, iż dotyczy ona „aktualizacji środków trwałych”.

(Dowód: akta kontroli str. 585)

Główna Księgowa Muzeum Pani Krystyna Salamonik-Latos podała, że „ujawnienie wartości majątku trwałego w księgach rachunkowych Muzeum nastąpiło na dzień zleconej wyceny, który jest tożsamy z dniem bilansowym, tj. 31 grudnia 2012 roku. Data nabycia zabytkowych Kamienic została ustalona dopiero w roku bieżącym przez radcę prawnego (opinia z dnia 24 lipca 2013 roku)”. Ponadto Główna Księgowa stwierdziła, że „stan prowadzonych ksiąg rachunkowych, za które wraz z rozpoczęciem pracy w dniu 01 sierpnia 2012 roku w Muzeum zaczęła być odpowiedzialna (nie było oficjalnego protokołu przejęcia od poprzedniej głównej księgowej) oraz liczba spraw, które wymagały natychmiastowej reakcji pod kątem księgowym, finansowym i ekonomicznym spowodowały, iż data zleconej wyceny Kamienic została ustalona wewnętrznie, po konsultacjach z Biurem Prawnym i Zamówień Publicznych oraz doradcami podatkowymi współpracującymi w tym okresie z Muzeum”.

Pani Krystyna Salamonik-Latos Główna Księgowa Muzeum potwierdziła, że „w celu wpisania wartości nieruchomości Muzeum do ksiąg konieczne jest określenie ich wartości na dzień otrzymania. W tym celu podpisano aneks z firmą Meritum Ośrodek Doradztwa Inwestycyjnego S.C. Kancelaria Rzeczoznawców Majątkowych na aktualizację wyceny majątku. Termin wykonania zadania strony ustaliły na dzień 30 września 2013 r. Wartość umowy 7.000 zł netto + 23% VAT”.

(Dowód: akta kontroli str. 494-495)

- 3) W badanym okresie Muzeum wynajmowało łącznie pomieszczenia o powierzchni 143 m², z czego 2 m² to miejsce na ścianie od ul. Nowomiejskiej z przeznaczeniem na bankomat, a 94 m² to pokoje gościnne muzeum. Oprócz tego Muzeum na podstawie Decyzji Prezydium Rady Narodowej w Warszawie z dnia 23 czerwca 1956 r. wynajmowało osobie fizycznej mieszkanie

⁷ położonych przy ul. Rynek Starego Miasta 28-42 oraz ul. Nowomiejskiej 4-8 oraz nieruchomości przy ul. Srebrnej 12,

o powierzchni 47,9 m². Osoba wynajmująca uiszczała kwotę 217,13 zł miesięcznie z tytułu czynszu oraz świadczeń, co dawało średnio 4,5 zł za 1 m². Główna księgowa Krystyna Salamonik-Latos oświadczyła, że nie była w stanie określić jak została ustalona stawka za czynsz oraz korzystanie z mediów w mieszkaniu użytkowanym przez wynajmującą.

Opłacana przez wynajmującą stawka czynszu była niższa od bazowych stawek czynszu za 1 m² mieszkania komunalnego ustalonych w Warszawie w latach 2010-2013 zarządzeniami Prezydent Warszawy. Stawki powyższe systematycznie wzrastały i wynosiły od 6,21 zł/ m² w 2010 r. do 7,31 zł/m² w 2013 r.⁸

(Dowód: akta kontroli str. 390-394)

W ocenie NIK Muzeum pozbawiło się możliwości zwiększenia środków na działalność statutową, ponieważ przychody z najmu pomieszczeń wyniosły 60,1 tys. zł w 2010 r., 9,9 tys. zł w 2011 r., 107,5 tys. zł w 2012 r. oraz 35,2 tys. zł w pierwszej połowie 2013 r., co stanowiło odpowiednio 0,4%, 0,1%, 0,5% i 0,3% przychodów Muzeum ogółem

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Utrzymanie w należyтым stanie technicznym i właściwej eksploatacji użytkowanych nieruchomości

Opis stanu faktycznego

W trakcie kontroli działalność Centrali Muzeum przy Rynku Starego Miasta prowadzona była jedynie w minimalnym zakresie ze względu na przygotowanie siedziby do remontu kapitalnego, który zaplanowany został na lata 2014-2017.

Lapidarium i inne pomieszczenia służące do realizacji programu dydaktycznego nie były dostępne, potencjał materialny Centrali nie był wykorzystany

Sposób zabezpieczenia nieruchomości użytkowanych przez Muzeum pod względem przeciwpożarowym, antywłamaniowym oraz przechowywania zbiorów zbadali w 2012 r. specjaliści z NIMOZ. W protokole z przeprowadzonych czynności kontrolerzy z NIMOZ wykazali, że prawidłowo pod względem przeciwpożarowym i antywłamaniowym zabezpieczone były jedynie dwa nowo oddane do użytkowania oddziały: Muzeum Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego oraz Muzeum Miejsce Pamięci w Palmirach (25% wszystkich). Nie wnieśli również uwag do stanu nieruchomości i sposobu zabezpieczeń nowo otwartych Piwnic pod Kamienicami przy Rynku oraz Centrum Interpretacji Zabytku znajdującym się przy ul. Brzozowej.

W Centrali i pozostałych oddziałach Muzeum NIMOZ stwierdził nieprawidłowości w zakresie zabezpieczania nieruchomości przed pożarem i przestępczością oraz

⁸ Zarządzenie nr 4467/2010 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 9 kwietnia 2010r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za 1 m² powierzchni użytkowych w lokalach mieszkalnych, których właścicielem jest miasto stołeczne Warszawa (GP-151/4467/2010) oraz Zarządzenie nr 3870/2013 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za 1 m² powierzchni użytkowych w lokalach mieszkalnych, których właścicielem jest miasto stołeczne Warszawa (GP-IX.0050.3870.2013)

nieprawidłowe warunki przechowywania zbiorów. Między innymi NIMOZ stwierdził, że:

- Muzeum nie posiada aktualnych przeglądów przewodów kominowych i wentylacyjnych w Muzeum Woli, co stanowiło naruszenie art. 62 ust 1 pkt. 1 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁹. Pomimo tego ocena tych przewodów w protokole rocznym ogólnobudowlanym została określona jako dobra,
- Badania instalacji elektrycznej dla siedziby głównej - z czerwca 2007 r. - były nieaktualne, podobnie jak badania z przeglądu instalacji odgromowej Muzeum Woli z roku 2009 (ważność tych badań upłynęła w dniu 21 lipca 2012 r.). Powyższe stanowiło naruszenie art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane.
- Uchybienia w zakresie aktualności badań podręcznego sprzętu przeciwpożarowego stwierdzono w magazynach zbiorów w Pruszkowie, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹⁰, według którego właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany: zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;
- Muzeum nie monitoruje stanu instalacji elektrycznej, odgromowej, kominowej w oddziałach zlokalizowanych w wynajętych pomieszczeniach. Nie można było stwierdzić czy znajdujące się tam instalacje są sprawne, ani czy były terminowo przeprowadzane odpowiednie badania i przeglądy.
- Systemy sygnalizacji włamania założone w oddziałach: Muzeum Farmacji, Muzeum Woli, Muzeum Pragi, Muzeum Ordynariatu (administracja), nie posiadają dokumentacji projektowej ani powykonawczej nawet w wersji uproszczonej, co wykluczyło uzgodnienie z NIMOZ.
- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego jest nieaktualna, nie zawiera między innymi rzutów z rozmieszczeniem sprzętu pożarowego, dróg ewakuacyjnych oraz sposobu zabezpieczenia najcenniejszych eksponatów, co stanowiło naruszenie § 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów w muzeach przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów oraz sposobów przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia¹¹.
- Muzeum nie posiada Planów Ochrony Muzeum i oddziałów. Zlecono wykonanie planów ochrony dla siedziby głównej oraz oddziałów: Muzeum Woli, Muzeum Farmacji, Muzeum Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego, Muzeum-Miejsce Pamięci Palmiry. Plany ochrony dla pozostałych oddziałów nie zostały opracowane, co stanowiło naruszenie § 7 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie zabezpieczania zbiorów w muzeach przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów oraz sposobów przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia.
- Plan ochrony zabytków Muzeum Historycznego m.st. Warszawy na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych wykonany w roku 2007, uzgodniony

---

⁹ Dz. U. z 2010 Nr. 243, poz.1623 j.t.

¹⁰ Dz. U. z 2009 Nr 178, poz1380 j.t.

¹¹ Dz.U.2008 Nr 229, poz. 1528

z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy jest wykonany w formie jednego dokumentu dla siedziby głównej i oddziałów. Plan jest nieaktualny w związku z oddaniem do użytkowania piwnic w siedzibie głównej, zmianą ekspozycji, wydzieleniem magazynów stałych i tymczasowych.

- Instalację systemów zabezpieczenia elektronicznego w Muzeum Ordynariatu (w części biurowej) i Muzeum Woli wykonały firmy nieposiadające zaświadczenia o ukończeniu specjalistycznych kursów organizowanych przez NIMOZ. Do ukończenia ww. kursów zobowiązywał przepis § 12 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie zabezpieczania zbiorów w muzeach przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów oraz sposobów przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia.
- Elektronicznego systemu sygnalizacji przeciwpożarowej nie posiadają: Oddziały: Muzeum Woli, Pragi, Farmacji, Korczakianum oraz Centrum Interpretacji Zabytku. Do posiadania takich zabezpieczeń zobowiązywały przepisy § 3 ust. 7 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie zabezpieczania zbiorów w muzeach przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów oraz sposobów przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia.
- Systemem telewizji dozorowej nie są objęte: Siedziba Muzeum (oprócz piwnic) Muzeum Woli, Pragi, Farmacji, Korczakianum oraz Centrum Interpretacji Zabytku.

(Dowód: akta kontroli str. 361-388)

W odniesieniu do opisanych powyżej ustaleń NIMOZ stwierdzono, że w okresie od zakończenia ww. kontroli do wszczęcia kontroli NIK Muzeum:

- dnia 31 października 2012 r. uzyskało plany ochrony Centrali Muzeum oraz następujących jego oddziałów: Muzeum Woli, Muzeum Farmacji, Muzeum Ordynariatu Polowego, Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry,
- w listopadzie 2012 r. przeprowadziło okresową kontrolę podręcznego sprzętu ppoż. w Muzeum Woli oraz w Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry,
- w dniu 27 grudnia 2012 r. zwróciło się do Prezydenta m. st. Warszawy z wnioskiem o przeprowadzenie audytu funkcjonowania w Muzeum systemu organizacji i realizacji kontroli zarządczej, w tym zasad identyfikowania i monitorowania ryzyk,
- w grudniu 2012 r. uzyskało dokument potwierdzający przeprowadzenie dla Centrali Muzeum oraz Muzeum Woli przeglądu instalacji elektrycznej oraz dokonania pomiarów elektrycznych,
- w grudniu 2012 r. uzyskało projekt wykonawczy instalacji sygnalizacji pożarowej,
- w maju 2013 r. przeprowadziło w Centrali Muzeum oraz w Muzeum Woli i Muzeum – Miejsce Pamięci Palmiry okresową kontrolę obiektu budowlanego,
- dnia 18 lipca 2013 r. zrezygnowało z podnajmowania lokalu dla Muzeum Ordynariatu Polowego,
- w dniu 31 lipca 2013 r. podpisało umowę na ochronę obiektów Muzeum.

Ustalone
nieprawidłowości

Do czasu wszczęcia kontroli NIK nie usunięto wszystkich nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego, antywłamaniowego, nieruchomości oraz właściwego przechowywania zbiorów stwierdzonych podczas kontroli NIMOZ w szczególności:

- nie dokonano przeglądu instalacji odgromowej w Muzeum Woli (ostatecznie przegląd dokonano w listopadzie 2013 r.),
- nie dokonano badań podręcznego sprzętu przeciwpożarowego w magazynach zbiorów w Pruszkowie (przegląd podręcznego sprzętu gaśniczego przeprowadzono w dniu 7 listopada 2013 r.),
- nie ustalono z właścicielami obiektów budowlanych działań związanych z monitorowaniem przez Muzeum stanu instalacji elektrycznej, odgromowej i kominowej w budynkach wynajmowanych przez Muzeum,
- nie uzyskano dokumentacji projektowej i powykonawczej dla systemów sygnalizacji włamania w oddziałach: Muzeum Woli, Muzeum Farmacji oraz Muzeum Pragi,
- nie wprowadzono aktualnej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- nie dokonano aktualizacji Planu ochrony zabytków Muzeum na wypadek konfliktu zbrojnego oraz nie uzyskano odrębnych planów dla poszczególnych oddziałów Muzeum,
- nie wprowadzono odrębnych planów ochrony muzeum dla Muzeum Pragi oraz Korczaginum,
- nie przeprowadzono weryfikacji instalacji systemu zabezpieczania Muzeum w oddziałach, w stosunku do których NIMOZ stwierdziła, że wykonały ją podmioty nieuprawnione,
- nie zapewniono elektronicznego systemu sygnalizacji przeciwpożarowej dla Centrum Interpretacji Zabytku oraz Oddziałów: Muzeum Pragi, Muzeum Farmacji i Korczaginum.

Zeznając w charakterze świadka pani Joanna Bojarska-Syrek podała, że „NIMOZ prowadził kontrolę w czasie, gdy Centrala Muzeum była sparaliżowana przez remont – rewitalizację piwnic. Zbiory były przenoszone a pracownicy przeprowadzani, do tworzonych prowizorycznych pomieszczeń, odgradzonych drzwiami z płyt pilśniowych. Podczas remontu trudno było mówić o spełnianiu wymogów bezpieczeństwa”. Świadek zeznał również, że podjął „decyzję o przeniesieniu zbiorów do wynajętych magazynów. W przypadku Muzeum Woli, potrzebowałam środków na remont okien, a przy wystawach stosowaliśmy zabezpieczenia przenośne, bezpieczne gabloty. Zabezpieczenia każdej wystawy były uzgadniane z NIMOZEM”.

(Dowód: akta kontroli str. 586)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Prowadzenie przez Muzeum działalności wystawienniczej

Opis stanu faktycznego

W latach 2010-2013 (I półrocze) liczba jednostek Muzeum zwiększyła się o dwie: Oddział Muzeum – Muzeum Warszawskiej Pragi (w 2011), Centrum Interpretacji Zabytków (w 2013). Łącznie w badanym okresie w Muzeum (wraz z oddziałami) zorganizowano 107 wystaw, w tym osiem stałych (7,5% wszystkich) oraz 99 czasowych.

W badanym okresie we wszystkich oddziałach Muzeum organizowano średnio dwie wystawy stałe, najwięcej (trzy) w 2012 r. najmniej (jedną) w 2013.

W latach 2010-2011 Muzeum w siedzibie głównej zdemontowało wszystkie wystawy oraz zamknęło ekspozycje na czas remontu piwnic. Remont miał być ukończony pod koniec 2010 r., ale planowany termin zakończenia prac został przesunięty na dzień 31 grudnia 2012 r. Wyremontowane piwnice otworzone zostały podczas Nocy Muzeów w dniu 18 maja 2012 r. Przygotowana została wówczas ekspozycja stała na parterze, obejmująca dzieje Warszawy w latach 1300-1655. Wystawę powyższą zdemontowano w styczniu 2013 r., w związku z zaplanowanym remontem wszystkich kamienic znajdujących się przy Rynku Starego Miasta.

W ciągu trzech lat wszystkie oddziały Muzeum odwiedziło łącznie 263.587 osób.

(Dowód: Akta kontroli str. 449-459)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące kontrolowanej działalności

W Muzeum nie ma możliwości ustalenia wielkości kosztów działalności wystawienniczej ani kosztów poszczególnych wystaw, ponieważ Muzeum nie prowadziło ewidencji kosztów, według miejsc powstawania, tj. w podziale na typy działalności. Na braki w sposobie prowadzenia rachunkowości uniemożliwiające wyodrębnienie kosztów wystaw, oddziałów oraz poszczególnych działów Muzeum Izba zwracała uwagę podczas kontroli działalności merytorycznej Muzeum w 2007 r.

(Dowód: Akta kontroli str. 168-171, 449-459)

Zeznająca w charakterze świadka była dyrektor Muzeum Joanna Bojarska-Syrek potwierdziła, że nie można wyodrębnić kosztów poszczególnych zadań statutowych w tym wystaw. Podała, że do każdej wystawy sporządzano kosztorys wstępny i powykonawczy, ale faktury księgowane były jako koszty statutowe. Każdy rok miał odrębny plan wystaw, a realizacja wystaw odzwierciedlana była w sprawozdaniach z działalności Muzeum składanych do organizatora.

(Dowód: Akta kontroli str. 587)

W ocenie NIK wybrany w Muzeum sposób prowadzenie ksiąg - według układu rodzajowego kosztów - aczkolwiek przewidziany w ustawie o rachunkowości (art. 10 ust. 2) - nie dawał możliwości ewidencji, badania i racjonalizowania kosztów w miejscach ich powstawania oraz utrudniał efektywne zarządzanie instytucją.

Wprowadzenie - w 2013 r. - elektronicznej ewidencji księgowej oraz nowego Zakładowego Planu Kont grupującego koszty według typów działalności umożliwi - w ocenie NIK - określenie wielkości kosztów zarówno wystaw jak i oddziałów, a w konsekwencji ich racjonalizowanie.

Koszty wystaw zorganizowanych w 2013 r. wyniosły ogółem 263.839,14 zł, co stanowiło 2,3,% kosztów ogółem wygenerowanych przez Muzeum w tym czasie.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli prowadzony w Muzeum (we wszystkich oddziałach) sposób badania frekwencji uniemożliwiał ustalenie popularności organizowanych wystaw czasowych, ponieważ zakupienie biletu wstępu do Muzeum upoważniało do obejrzenia wszystkich wystaw stałych i czasowych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Muzeum w badanym obszarze.

4. Ewidencja majątku trwałego i prowadzenie ksiąg rachunkowych muzeum

Opis stanu faktycznego

W zakresie ewidencji aktywów i pasywów oraz gospodarowania środkami finansowymi Muzeum, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości, zobowiązane było do stosowania przepisów cytowanej ustawy.

W latach 2010-2012 Muzeum uzyskało przychody w kwotach: 18.037,8 tys. zł, 17.149,4 tys. zł i 19.685,3 tys. zł, z czego dotacja podmiotowa uzyskana z budżetu Miasta Stołecznego Warszawy stanowiła odpowiednio 97,1%, 99,6%, 97,3%. Pozostałe przychody stanowiące 2,9% do 0,4% pochodziły ze sprzedaży wydawnictw oraz biletów wstępu do Muzeum.

W badanym okresie działalność Muzeum wygenerowała koszty w kwotach: 18.968,1 tys. zł w 2010 r., 18.562,8 tys. zł w 2011 r., 21.831,2 tys. zł w 2012 r., z czego wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowiły odpowiednio 63%, 69%, 66%.

(Dowód: akta kontroli str. 389)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W latach 2010, 2011 w księgach rachunkowych Muzeum nie była ujęta wartość środków trwałych - gruntów, budynków i budowli. W ww. pozycjach bilansu Muzeum wykazywało kwotę „0”, chociaż decyzja o stwierdzeniu nabycia wieczystego użytkowania gruntów i nieodpłatnego nabycia budynków przy Rynku Starego Miasta (Centrala Muzeum) stała się ostateczna w dniu 3 kwietnia 2002 roku. W latach 2010-2011 nie dokonano wyceny powyższych kamienic przez rzeczoznawcę majątkowego. Muzeum przedstawiło korespondencję z Urzędem m.st. Warszawy w sprawie dokonania wyceny ww. nieruchomości oraz opinię prawną dotyczącą „określenia procedury stanu prawnego nieruchomości – Muzeum Historyczne m.st. Warszawy”. Z przedstawionej opinii jednoznacznie wynikała konieczność ujawnienia nieruchomości w księgach rachunkowych Muzeum.

(Dowód: akta kontroli str. 274-279)

Składając zeznania w charakterze świadka była dyrektor Muzeum Joanna Bojarska-Syrek podała, że działania w sprawie sporządzenia wyceny nieruchomości przy Rynku Starego Miasta w Warszawie podjęła w 2007 r. Jednakże wówczas w Muzeum brakowało środków na zlecenie oszacowania wartości nieruchomości. Świadek podał również, że „rozpoczęty w końcu 2009 r. remont piwnic wykonywany przez Stołeczny Zarząd Rozbudowy Miasta sparaliżował wszystkie rozpoczęte zadania”. Ponownie „sprawami wyceny kamieniczek i wpisu do ksiąg rachunkowych świadek zajęła się pod koniec urzędowania”. Według świadka takie były powody zwłoki.

(Dowód: akta kontroli str. 585)

Brak w ewidencji aktywów majątku trwałego (wartości nieruchomości) stanowił naruszenie art. 20 ust. 1 ust 1 ustawy o rachunkowości, ponieważ do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Tym samym księgi rachunkowe Muzeum nie spełniały wymogu rzetelności określonego w art. 24 ust. 2 cytowanej ustawy, ponieważ dokonane w nich zapisy nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego.

- 2) Wycena gruntów i nieruchomości stanowiących własność MHW, położonych przy Rynku Starego Miasta 28-42, ul. Nowomiejskiej 4-8 oraz nieruchomości przy ul. Srebrnej 12 została zlecona w 2012 r. rzeczoznawcom z Ośrodka Doradztwa Inwestycyjnego „Meritum” s.c. Rzeczoznawcy sporządzili wycenę według cen aktualnych, a więc na dzień 31 grudnia 2012 r. Według sporządzonej wyceny wartość Kamienic przy Rynku Starego Miasta wyniosła łącznie 66.170 tys. zł, z czego grunty 22.417 tys. zł, a budynki i budowle 43.753 tys. zł. Nieruchomość przy Srebrnej 12 wyceniona została na 8.484 tys. zł, z czego wartość gruntu to 7.266 tys. zł, a budynku 1.218 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 239-242, 256-270)

Dokumentem PK (polecenie księgowania) ww. wartość została wprowadzona do ksiąg rachunkowych na konto 010, co stanowiło naruszenie przepisu art. 28 ust 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, według którego środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia.

(Dowód: akta kontroli str. 239-242, 256-273)

W 2013 r. sprawozdania finansowe (bilans oraz rachunek zysków i strat) zostały przedłożone biegłym rewidentom, których zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności załączonego sprawozdania finansowego z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz zbadanie czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostki. Celem badania było wyrażenie opinii o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę do sporządzenia sprawozdania finansowego.

(Dowód: akta kontroli str. 280-306)

Biegli rewidenci nie wyrazili opinii o załączonym sprawozdaniu finansowym ani o rzetelności ksiąg rachunkowych ze względu na nieprawidłową wycenę środków trwałych (gruntów, budynków).

(Dowód: akta kontroli str. 280-306)

- 3) W Muzeum nie została opracowana i wprowadzona do stosowania Polityka rachunkowości, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Za brak polityki rachunkowości odpowiedzialny jest (stosownie do art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy) kierownik jednostki.

Pani Ewa Nekanda-Trepka w złożonych wyjaśnieniach wymieniła 10 wprowadzonych przez nią zarządzeń regulujących różne aspekty gospodarki finansowej Muzeum (np. kontroli finansowej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych, rozliczania krajowych i zagranicznych podróży służbowych, zasad rozliczania sprzedaży obowiązujących w Muzeum i jego oddziałach, wprowadzenia Zakładowego Planu Kont i przeprowadzenia inwentaryzacji

środków trwałych, towarów i materiałów w magazynach i pomieszczeniach Muzeum) stwierdzając, że zarządzenia powyższe stanowią Politykę rachunkowości i regulują obowiązujące w jednostce zasady prowadzenia ksiąg.

W ocenie NIK wymienione zarządzenia stanowiły jedynie elementy polityki rachunkowości, gdyż nie spełniały wszystkich wymogów określonych w art. 10 ust. 1 punkt 1-4 ustawy o rachunkowości, tj. nie zawierały: określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym, przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, wykazu ksiąg rachunkowych. Podczas prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera polityka rachunkowości powinna zawierać wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

5. Sposób tworzenia w Muzeum nowych stanowisk pracy oraz zatrudniania osób

Opis stanu faktycznego

MHW wykonuje zadania na podstawie Statutu nadanego uchwałą Nr XLI 11/1038/2004 Rady m.st. Warszawy z dnia 16.12.2004 r. w sprawie nadania statutu Muzeum Historycznemu m.st. Warszawy (z późn. zm.), określającego podstawowe warunki organizacyjno-finansowe działalności Instytucji.

W uchwalach Rady Miasta Warszawy zmieniających Statut¹² wymienione zostały enumeratywnie wszystkie działy, oddziały i sekcje Muzeum. Zmiany w Statucie dotyczyły wprowadzenia nowych jednostek organizacyjnych (Muzeum Pragi i Muzeum Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego). Statut Muzeum był zdezaktualizowany. Audytorzy badający działalność Muzeum oraz biegli rewidenci wskazywali w swoich ocenach na konieczność aktualizacji tego dokumentu.

W Statucie Muzeum nie występowało np. Centrum Interpretacji Zabytku mimo, że jednostka taka (raz występująca jako oddział, raz jako sekcja) faktycznie funkcjonowała.

(Dowód: akta kontroli str. 8-17)

Nowy Tymczasowy Regulamin Organizacyjny Muzeum uwzględniający nową strukturę jednostki obowiązywał od dnia 17 maja 2013 roku i został wprowadzony zarządzeniem dyrektora nr 36/2013.

(akta kontroli str. 65-98)

Regulamin wynagradzania pracowników Muzeum Historycznego wprowadzony został zarządzeniem nr 5 Dyrektora Muzeum z dnia 1 marca 2010 r.

¹² Uchwała Rady Miasta St. Warszawy NR XXVII/882 z dnia 3 kwietnia 2008 r. oraz Uchwała Rady Miasta St. Warszawy Nr LXVII/2117/2009 z dnia 26 listopada 2009 r.

Stanowiska pracownicze określone w Regulaminie wynagradzania były zgodne ze stanowiskami określonymi w rozporządzeniu Ministra Kultury i Sztuki z dnia 23 kwietnia 1999 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury prowadzących w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury (Dz. U. 1999 Nr 45, poz. 446 ze zm.)¹³.

(Dowód: akta kontroli str. 99-115)

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. w Muzeum zatrudnione były 233 osoby, co w stosunku do roku ubiegłego stanowiło wzrost o 10 osób, tj. o 4,5%. Pracownicy merytoryczni w liczbie 117 stanowili 50,2%. W 2012 r. (w stosunku do 2011 r.) najbardziej wzrosła liczba pracowników administracyjnych o 15 osób, tj. o 65,2%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na koniec 2012 r. wyniosło 4.080,37 zł, w tym przeciętne wynagrodzenie pracowników merytorycznych 4.334,67 zł, a kierownictwa 12.964,48 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 296-297)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w powyższym obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Dyrektor Muzeum w Tymczasowym Regulaminie Organizacyjnym MHW wprowadziła stanowiska niezgodne ze stanowiskami pracy określonymi w § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 3 października 2012 r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury^{14 15}. Były to stanowiska takie jak: koordynatorzy wydziałów: muzealiów, naukowo-badawczego, zbiorów specjalnych. Stanowiska te nie były również zgodne z wykazem stanowisk zamieszczonym w tabelach zaszeregowania w obowiązującym Regulaminie wynagradzania pracowników Muzeum.

(Dowód: akta kontroli str. 65-97 99-114)

W złożonych wyjaśnieniach Pani Ewa Nekanda-Trepka potwierdziła, że w Tymczasowym Regulaminie Organizacyjnym Muzeum przewidziane zostały stanowiska „koordynator” i „pełnomocnik”. Podała również, że „ze względu na brak w/w stanowisk w obowiązującym (zastanym) Regulaminie Wynagradzania Muzeum Historycznego m.st. Warszawy, nie zatrudniono nikogo na tych stanowiskach. Zaistniała sytuacja wyniknęła z tego, iż w planach Dyrekcji MHW było spójne wprowadzenie nowego Regulaminu Organizacyjnego i Regulaminu Wynagradzania. Osoby, które kierują Wydziałami MHW zaszeregowane są na stanowisku „kierownik” według kategorii wynikającej z Regulaminu Wynagradzania MHW. Natomiast „pełnomocnicy dyrektora” są zatrudniani i zaszeregowani na stanowiskach głównego specjalisty”.

(Dowód: akta kontroli str. 499-573)

¹³ Niniejsze rozporządzenie zostało uchylone z dniem 2 lipca 2012 r. na podstawie art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 207, poz. 1230),.

¹⁴ Dz. U. z 2012, poz. 1105

¹⁵ W § 2 pkt 3 rozporządzenia wymienione były następujące stanowiska: starszy kustosz dyplomowany, kustosz dyplomowany, starszy kustosz, kustosz, adiunkt, starszy asystent, asystent, starszy bibliotekarz, bibliotekarz, młodszy bibliotekarz, filmograf, konserwator, dokumentalista, magazynier zbiorów, instruktor, informatyk, programista, wydawca portalu internetowego, redaktor portalu internetowego, administrator projektu, specjaliści innych zawodów związanych z działalnością biblioteczną, specjaliści w innych zawodach związanych z działalnością muzealną, kierownik administracyjny, kierownik literacki, radca prawny, kierownik komórki organizacyjnej, kurator, zastępca głównego księgowego, zastępca kierownika komórki organizacyjnej, główny specjalista, specjalista, kinooperator, technik, księgowy, kierownik pracowni, zastępca kierownika pracowni, kierownik magazynu, mistrz, referent, intendent, magazynier, archiwista, sekretarka, kasjer, bileter, montażysta, opiekun ekspozycji, monter, operator, kreślarz, organizator, kierowca samochodu, ogrodnik, kucharz, bufetowy, rzemieślnik, palacz centralnego ogrzewania, pracownik gospodarczy, portier, szatniarz, dozorca.

- 2) W Tymczasowym Regulaminie Organizacyjnym nie został określony zakres zadań i odpowiedzialności dla następujących stanowisk pracy: koordynatorzy wydziałów: muzealiów, naukowo-badawczego, zbiorów specjalnych, pełnomocnicy dyrektora ds. naukowo-badawczych, strategii i rozwoju muzeum. Nie zostały również określone zasady odpowiedzialności za realizację zadań pomiędzy kierownikami wydziałów a koordynatorami tych wydziałów.

(Dowód: Akta kontroli str. 65-98)

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Muzeum podała, że „zadania dla koordynatorów wydziałów muzealiów, naukowo-badawczych oraz zbiorów specjalnych będą określone w momencie powołania osoby na dane stanowisko. Ze względu na brak w/w stanowisk w obowiązującym Regulaminie Wynagradzania, w Muzeum nie ma osób zatrudnionych na wymienionych stanowiskach. Zakres zadań dla pełnomocników określa każdorazowo Dyrektor Muzeum ustanawiając pełnomocnika.”

(Dowód: akta kontroli str. 499-573)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Muzeum w badanym obszarze.

6. Prawidłowość odwołania i powołania dyrektora Muzeum

W dniu 24 września 2012 r. dyrektor Muzeum Joanna Bojarska-Syrek złożyła rezygnację z pełnienia funkcji dyrektora Muzeum w związku z przejściem na emeryturę w dniu 1 października 2012 r.

(Dowód: akta kontroli str. 7)

Według art. 15 ust 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję.

Tryb powoływania i odwoływania dyrektora w instytucji kultury określony został w treści art. 15 i 16 ustawy cytowanej ustawy.

Ewa Nekanda-Trepka została powołana na stanowisko Dyrektora Muzeum bez przeprowadzenia konkursu.

Działając na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, kontrolująca wystąpiła do Biura Kultury Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy o przekazanie dokumentów dotyczących powołania Pani Ewy Nekanda-Trepka na stanowisko dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Stołecznego Warszawy.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że spełnione zostały wymogi art. 15 i 16 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. W dokumentacji znajdowały się: wniosek organizatora do ministra właściwego ds. kultury i dziedzictwa narodowego (wraz z uzasadnieniem) o wyrażenie zgody na powołanie

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Ewy Nekanda-Trepka na stanowisko dyrektora Muzeum bez przeprowadzenia konkursu w związku z przejściem na emeryturę Joanny Bojarskiej-Syrek; zgoda ministra Bogdana Zdrojewskiego w powyższej sprawie oraz opinie Niezależnego Związku Zawodowego Solidarność działającego w Muzeum oraz Prezesa Oddziału Mazowieckiego Stowarzyszenia Muzealników Polskich.

(Dowód: akta kontroli str. 466-490)

Ustalone
nieprawidłowości

W kontrolowanej działalności w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ze względu na fakt iż powołanie (odwołanie) dyrektora muzeum należy do kompetencji organizatora – Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy – Najwyższa Izba Kontroli – ze względu na zasadę podmiotowości – nie formułuje oceny w powyższym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli wnosi o:

1. Wystąpienie do organizatora – Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy o stwierdzenie nabycia przez Muzeum Historyczne prawa użytkowania wieczystego gruntu i prawa własności do Pałacyku Sikorskiego, znajdującego się w Warszawie przy ul. Srebrnej 12 w związku z art. 200 ust. 1 pkt. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
2. Prawidłowe ujęcie wartości majątku trwałego (grunty, budynki znajdujące się przy Rynku Starego Miasta w Warszawie) w ewidencji środków trwałych, tj. według cen nabycia, wytworzenia, zgodnie z art. 28 ustawy o rachunkowości.
3. Opracowanie i wdrożenie pełnej polityki rachunkowości do czego zobowiązuje art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
4. Wyeliminowanie pozostałych nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego, antywłamaniowego, nieruchomości oraz właściwego przechowywania zbiorów stwierdzonych w wyniku kontroli NIMOZ.
5. Zaprzestanie tworzenia w Muzeum stanowisk pracy innych niż określone w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

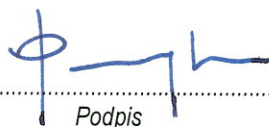
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 5 listopada 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor
Piotr Prokopczyk

.....
Podpis

